

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา โดยอยู่ในระหว่างความพยายามหาวิธีการที่จะ ทำให้หลุดพ้นจากวิฤตการณ์แห่งความยากจน ด้วยการพัฒนาการลงทุนในอุตสาหกรรมภายในประเทศ ซึ่งปัญหาในการดำเนินงานของกิจการอุตสาหกรรมในประเทศที่กำลังพัฒนานั้นมีอยู่หลายประการ เช่น การขาดแคลนเงินทุน วัสดุวัตถุดิบคุณภาพไม่ดีพอ แรงงานขาดคุณภาพ การขาดเทคโนโลยี ปัญหา การตลาดที่ถูกรบกวนจากสินค้าขาเข้า รวมทั้งการถูกรบกวนจากเงื่อนไขของนโยบายของรัฐบาล

ในด้านบทบาทของรัฐบาลที่มีผลต่อกิจการอุตสาหกรรมในประเทศนั้น นอกเหนือไปจาก การให้ความช่วยเหลือในด้านการศึกษาแหล่งเงินทุน ด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการจัดหาวัตถุดิบให้เพียงพอ ด้านการปรับปรุงกฎหมายแรงงาน รวมทั้งด้านการอำนวยความสะดวกในเรื่องสาธารณูปโภคและบริการอื่น ๆ แล้ว โครงสร้างอัตราอากรศุลกากรนับว่ามีความสำคัญมากเช่นกัน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงอัตราอากรศุลกากรที่เรียกเก็บจากสินค้าขาเข้า เพื่อคุ้มครอง และส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศให้สามารถดำเนินงานกิจการอยู่ได้ และมีโอกาสขยายตัว อันจะเป็นผลให้สามารถประหยัดเงินตราต่างประเทศ ทั้งยังเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยใช้กลยุทธ์ทางด้านอุตสาหกรรมควบคู่กันไปกับทางด้านเกษตรกรรม ซึ่งเป็นหัวใจของระบบเศรษฐกิจของไทย

ประเทศไทยได้พยายามใช้อากรศุลกากรเป็นเครื่องมือในการคุ้มครอง และส่งเสริม อุตสาหกรรมภายในประเทศตลอดมา โดยได้มีการปรับปรุงแก้ไขอัตราอากรให้เป็นไปตาม รุดมุ่งหมายข้างต้น โดยบางครั้งเป็นไปในทางเพิ่มอัตราอากรขาเข้าให้เป็นกำแพงภาษีเพื่อคุ้มครอง อุตสาหกรรมในประเทศที่ทำการผลิตสินค้าซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันกับสินค้านำเข้า บางครั้งก็ เป็นไปในทางลดอัตราอากรขาเข้าแก่วัตถุดิบ เครื่องจักร เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต เพื่อเป็น การส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศ นอกจากนี้ยังใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือจำกัดการลงทุนที่ รัฐบาลไม่ยินยอมจะส่งเสริม เช่น การลงทุนในสินค้าฟุ่มเฟือย และใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้มี

การลงทุนในกิจการที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยส่วนรวม เช่น สินค้าที่จำเป็นต่อสังคม

ความมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนได้ตระหนักว่า เมื่อประเทศไทยได้พัฒนามากขึ้น ภาวประเภทการบริโภคซึ่งเป็นภาวทางอ้อม โดยเฉพาะในกรณีการคู่กลางการนับวันจะมีความสำคัญน้อยลงในด้านการหารายได้ เพราะลักษณะของรายได้จากภาวอากาศในประเทศไทยที่พัฒนาแล้วนั้นควรมาจากภาวทางตรงคือ ภาวประเภทเงินได้มากกว่ารายได้จากภาวประเภทการบริโภค ฉะนั้นจึงควรพยายามใช้ภาวคู่กลางการให้เป็นเครื่องมือในด้านการคุ้มครองและส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะภาวอากาศเข้าน่าจะเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงในระยะสั้น เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าววิทยานิพนธ์เรื่อง หลักเกณฑ์ในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการกำหนดอัตราอากาศเข้า เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศไทย จึงมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาพอสรุปเป็นลาระสำคัญได้ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาวิธีนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ในการพิจารณากำหนดอัตราอากาศเข้าเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการกำหนดอัตราอากาศเข้า เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยการใช้ข้อมูลทางการบัญชี
3. เพื่อศึกษาผลดี ผลเสียในการกำหนดอัตราอากาศเข้าจากการใช้ข้อมูลทางการบัญชี และการไม่ใช้ข้อมูลทางการบัญชี

ขอบเขตการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้พยายามที่จะแสวงหาข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ทางราชการใช้ในการกำหนดอัตราอากาศเข้าเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมประเภทใด ในช่วงเวลาใด ก็ใช้หลักเกณฑ์ที่ตนเองเดียวกัน จึงไม่จำเป็นต้องแยกพิจารณาออกไปตามประเภทของอุตสาหกรรม หรือกำหนดช่วงเวลาของการวิจัย

นอกจากนี้ผู้เขียนมีอาลเปิดเผยข้อเท็จจริงบางประการได้ทั้งหมด เนื่องจากเป็นความลับของทางราชการ จึงทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีขอบเขตจำกัด และถือเป็นการค้นคว้าวิจัยขั้นแรก เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาขั้นรายละเอียดสำหรับผู้สนใจเรื่องนี้ในอนาคตต่อไป

วิธีการดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

1. เพื่อให้มีข้อมูลใช้ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการกำหนดอัตราอากรขาเข้าเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศ จึงได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

1.1 ศึกษาจากเอกสาร ได้แก่

ก. ตำราวิชาการ เช่น หนังสือเกี่ยวกับทฤษฎีอัตราความคุ้มครอง การวิเคราะห์งบการเงิน หนังสือพิกัดอัตราศุลกากร ฯลฯ

ข. เอกสารและรายงานของทางราชการ ซึ่งเป็นของกองพิกัดอัตราศุลกากร ฝ่ายนโยบายพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร และหน่วยราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี

1.2 หาข้อมูลโดยตรง โดยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องในเรื่องของการพิจารณาให้ความคุ้มครองแก่อุตสาหกรรมภายในประเทศโดยใช้มาตรการทางภาษีอากร ซึ่งอยู่ในฐานะที่จะให้คำอธิบายและข้อเท็จจริงได้

2. เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้วจึงนำมาประมวลขึ้นเป็นข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการกำหนดอัตราอากรขาเข้า เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศ โดยแสดงให้เห็นเป็นกรณีตัวอย่าง 2 กรณี คือ กรณีพิจารณาให้การคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศ ผู้ผลิตสินค้าสำเร็จรูป หรือสินค้าขั้นกลาง ที่ใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศทั้งหมด และกรณีพิจารณาให้การคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศผู้ผลิตสินค้าสำเร็จรูปหรือสินค้าขั้นสุดท้าย ที่ต้องใช่วัตถุดิบหลายชนิดจากต่างประเทศและในประเทศ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการค้นคว้าและวิจัย

ผู้เขียนคาดว่าจะการศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์ในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการกำหนดอัตราอากรขาเข้าเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศนี้ จะมีประโยชน์ต่อนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศ และเป็นแนวทางในการปรับโครงสร้างภาษีอากรขาเข้าต่อไป ประโยชน์จากการศึกษาอาจสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เพื่อจะได้ทราบถึงวิธีการที่เหมาะสมในการกำหนดอัตราอากรขาเข้าเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาในการกำหนดอัตราอากรขาเข้าโดยใช้ข้อมูลทางการบัญชี และหาวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
3. ช่วยให้การใช้อัตราอากรขาเข้าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศให้สามารถดำเนินงานได้ โดยมีโอกาสปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนผู้บริโภค และเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
4. เพื่อให้ นักบัญชี สมาคมนักบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการบัญชีได้ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลทางบัญชีของธุรกิจที่มีต่อหน่วยงานของรัฐบาล และเพื่อการพิจารณาต่อไปว่าวงการเงินตามมาตรฐานการรายงานงบการเงินนั้นเหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่สังคมเพียงใด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย